

Konsument
verket · KO

Vägledning för dig
som driver lekland

Den här broschyren vänder sig till dig som är ansvarig för driften av lekland. Att erbjuda barn att leka på ett lekland är en tjänst. Enligt produktsäkerhetslagen ska alla varor och tjänster som tillhandahålls konsumenterna vara säkra. Nedan listar Konsumentverket några av de rekommendationer som bör efterföljas för att tjänsten lekland ska vara säker.

Vem är ansvarig?

Ansvar för säkerheten på lekland är tredelat mellan leklandet¹, föräldern och tillverkaren² av lekredskapen.

Leklandet är ytterst ansvarigt för att lekredskapen de erbjuder, såsom klätterställning, studsmattor etc. är säkra. Även tjänsten att leka med lekredskapen är leklandets säkerhetsansvar. Ansvar innebär enligt Konsumentverket att följa rekommendationerna i denna broschyr, att försäkra sig om att gällande regler och europeiska standarder uppfylls, samt att all personal har den kunskap som krävs för att tjänsten ska vara säker.

Föräldern eller annan myndig person som följer med barnet på leklandet är ansvarig för att barnet känner till leklandets regler och att barnet följer dem så att leken blir rimligt säker. Medföljande vuxen bör även ha aktiv uppsikt över barnet. Om föräldrarna tillåts lämna barnen på leklandet övertar leklandet ansvaret för övervakning av barnen.

Tillverkaren ansvarar för att lekredskapen uppfyller de standarder som tillverkaren uppger. De är också ansvariga för att informera leklandet om montering, skötsel och underhåll av redskapen samt att förse leklandet med de dokument som standarden anger.

¹ Med lekland avses den fysiska eller juridiska person som ansvarar för driften av lekland.

² Med tillverkare avses bl.a. den näringsidkare som importerar en vara till EES. För mer information se www.konsumentverket.se/lekland

Lek på egen risk?

Det går inte att friskriva sig från ansvaret att varor och tjänster som erbjuds ska vara säkra eftersom ansvaret är reglerat i produktsäkerhetslagen. Leklandet har därför alltid ansvar för de varor och tjänster de tillhandahåller. Leklandet kan dock upplysa vuxna om att de har ansvaret för sitt barns lek under vistelsen i leklandet. Barnet självt kan inte förväntas ta ansvar för att leken är säker.

Underlätta för föräldrarna att ta sitt ansvar

Leklandet bör tydligt anslå regler för lek på leklandet och informera varje vuxen om dessa. Leklandet bör även aktivt upplysa föräldrarna om att medföljande vuxen ansvarar för att barnen följer reglerna och att de måste stanna på leklandet med barnen. Om lekställningen inte tillåter att vuxna klättrar med sitt barn eller på nära håll kan övervaka barnet, bör leklandet ha personal i lekställningen som kan ingripa eller hjälpa barnen vid behov.

Besiktning och underhåll

Leklandet ska enligt standarden för lekredskap ha dagliga rutiner för kontroll av lekredskapen i leklandet. Förutom dagliga kontroller bör regelbundna funktionskontroller och årliga säkerhetsbesiktningar göras. Den årliga säkerhetsbesiktningen ska utföras mot relevanta delar i standarden av en person mer erforderlig kompetens att bedöma överensstämmelse.

Dokumentation

Allt som görs för att bedöma, upprätthålla och förbättra säkerheten på leklandet bör dokumenteras och sparas. I denna dokumentation ingår loggbok, kontroll- och underhållsprotokoll, instruktioner för kontroll och underhåll samt den dokumentation som erhållits av tillverkare. Även rutiner för vilka åtgärder som bör vidtas vid olyckor och brand samt övriga säkerhetsrelaterade rutiner och dokument bör sparas. Samtlig dokumentation bör finnas tillgänglig för berörd personal i samband med underhåll, besiktning, kontroll, reparation samt i händelse av en olycka.

Vilka krav gäller?

Rekommendationerna i den här broschyren är till största del baserade på produktsäkerhetslagen (2004:451) samt applicerbara standarder. Vilka standarder som gäller beror på vilken typ av utrustning som finns på leklandet. Som exempel kan nämnas Lekredskap SS-EN 1176: 2008, SS-EN 1177:2008 Stötdämpande underlag för lekplatsens ytbeläggning – Bestämning av kritisk fallhöjd, Hoppborgar och liknande uppblåsbar lekutrustning SS-EN 14960:2006 samt Gymnastikutrustning – Trampoliner SS-EN 13219:2008. Standarder finns att köpa genom SIS, Swedish Standards Institute. Förutom ovanstående kan det finnas krav som inte rör Konsumentverkets tillsynsområde. Exempel är krav från kommun, Räddningstjänst m fl. Ytterligare viktig information om Konsumentverkets rekommendationer för lekland hittar du på Konsumentverkets hemsida www.konsumentverket.se/lekland

I händelse av en olycka

Om en olycka eller ett tillbud sker bör detta dokumenteras så detaljerat som möjligt. Olyckor som kan förknippas med en vara och/eller tjänst ska anmälas till Konsumentverket. Blankett för detta finns på <http://www.konsumentverket.se/foretagare/foretagsakerhet/Underrattelser/>